

Undervisningsministeriet

Praktikpladssøgende elever

23. september 2014

Forslag

Med dette forslag lægges op til en mere aktiv indsats overfor de praktikpladssøgende elever, der ikke er i praktikcenter ved at præcisere skolernes opsøgende og støttende arbejde i forhold til disse elever og samtidig udvide anvendelsen af EMMA-kriterierne, således at praktikpladssøgende elever i søgekøen skal opfylde disse kriterier for at være registreret af skolen/praktikcenteret som praktikpladssøgende. Forslaget skal fremme, at elever aktivt udnytter deres uddannelsesmuligheder. Forslaget skal i sin endelige udformning bygge på en kvantitativ og kvalitativ analyse af søgekøen og give skolerne/praktikcentrene et administrativt værktøj, som kan anvendes til at målrette opfølgningen på elever i søgekøen.

Baggrund

Der findes i dag ingen systematisk viden om de praktikpladssøgende elever der ikke er i praktikcenter, herunder om baggrunden for at de har fravalgt praktikcenteret, hvordan de er forsørget og om de reelt er praktikpladssøgende. Da disse elever imidlertid er med til at tegne billedet af en meget stor mangel på praktikpladser, er det vigtigt at få belyst disse forhold, og vurdere om en styrket støtte og vejledning kombineret med et krav om, at de skal leve op til EMMA kriterierne, vil kunne nedbringe antallet.

De elever, der er registreret som praktikpladssøgende og ikke er optaget i et praktikcenter kan, som reglerne er i dag, kun komme videre med deres uddannelse, hvis de får en uddannelsesaftale med en virksomhed. Derfor er det vigtigt, at det sikres at disse elever aktivt søger de ledige praktikpladser der er og at de får den fornødne støtte til dette fra skolerne.

Dette harmonerer med, at elevernes muligheder for at gennemføre den erhvervsuddannelse, som eleven er påbegyndt, i fremtiden forbedres væsentligt. Kvoterne for optag af elever i skolepraktik ophører således for elever, der begynder et grundforløb fra august 2015 og det indgår også i eud-reformen, at flere uddannelser skal udbydes med praktikuddannelse fra praktikcentrene.

Det er derfor naturligt at anvende EMMA-kriterierne til at understøtte, at eleverne på erhvervsuddannelsernes hovedforløb aktivt er i gang med deres uddannelse, enten i virksomhedspraktik, praktik i praktikcenter eller på en erhvervsuddannelse uden praktik.

Praktikpladssøgende skal efter de gældende regler kun opfylde de såkaldte EMMA-kriterier (egnethed, geografisk mobilitet, faglig mobilitet, aktivt søgende), hvis de samtidig søger om eller er optaget i skolepraktik. En opstramning af kravene til de praktikpladssøgende, således at alle praktikpladssøgende skal opfylde EMMA-kriterierne vil således understrege, at der er sammenhæng mellem ret til at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse og pligt til at udnytte sine uddannelsesmulig-

heder, når personer lader sig registrere som praktikpladssøgende til en erhvervsuddannelse.

I det omfang analysen viser, at dette er relevant, gennemføres en opstramning af skolerne/praktikcentrenes pligt til at hjælpe og vejlede eleverne i praktikplads-søgningen, herunder at eleverne som led i uddannelsesgarantien enten får tilbudt praktik i praktikcenter eller en alternativ uddannelsesvej. Eleverne skal fortsat vejledes om erhvervsuddannelser med gode muligheder for virksomhedspraktik. Omdrejningspunktet for denne forstærkede vejledning af eleverne er en samtale på skolen, hvor eleven får beskrevet sine uddannelsesmuligheder.

Der igangsættes i indeværende år en mindre analyse i Undervisningsministeriet, som belyser elevernes baggrund og uddannelsesadfærd mv. Analysen skal bl.a. se på:

- hvor stor en del af de personer, der indgår uddannelsesaftaler, der har været registreret som praktikpladssøgende, herunder i hvor lang tid.
- hvor lang tid elever står i søgekøen, herunder hvornår de personer, der står i søgekøen, har afsluttet det grundforløb, de søger på baggrund af.
- hvordan gruppen, der har stået som praktikpladssøgende i mere end 6 måneder er sammensat (herunder deres alder, køn, etnicitet, geografi, uddannelse, tidligere uddannelse, arbejdsmarkedstilknytning, om de er udeboende/hjemmeboende, forsørgere, og hvordan de forsørges).

Endvidere igangsættes snarest en konkret kvalitativ gennemgang af søgekøen, hvor erhvervsskolerne får til opgave at indkalde samtlige elever i søgekøen til en samtale på skolerne/praktikcentrene, jf. hovedbekendtgørelsens § 105, stk. 3. Til samtalen skal de praktikpladssøgende, som en del af vejledningen, svare på en række spørgsmål, som belyser deres situation, herunder svare på en række spørgsmål, der belyser, om de reelt er praktikpladssøgende og svare på, hvorfor de er praktikpladssøgende og ikke har benyttet evt. tilbud om uddannelsesgaranti. Spørgerammen skal udarbejdes i samarbejde med de relevante interessenter.

Såfremt eleven – efter indkaldelse med behørig frist - ikke møder op til samtalen på erhvervsskolen, har skolen adgang til at slette eleven som praktikpladssøgende, jf. hovedbekendtgørelsens § 106, stk. 2, nr. 3.

På baggrund af analysen og en gennemgang af søgekøen er det hensigten, at der i løbet af 2015 udvikles et administrativt værktøj, som skolerne/praktikcentrene kan anvende til at målrette opfølgningen på elever i søgekøen. Det er væsentligt at understrege, at forslaget ikke skal pålægge skolerne/praktikcentrene øgede administrative byrder, men værktøjet skal ses som en hjælp til skolerne/praktikcentrene til at målrette deres vejledning af de elever der reelt står i søgekøen. Værktøjet skal derfor tage højde for, at der er stor forskel på hvor lang tid eleverne befinder sig i søgekøen.

Proces

Bestemmelserne i §§ 100 – 105 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser skal ændres, hvis forslaget gennemføres.

I første omgang søges undersøgelsen gennemført i perioden 1. november 2014 – 28. februar 2015 ved anvendelse af ministeriets beføjelse i § 31 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse til at indhente de ønskede oplysninger fra skolerne/praktikcentre om søgekøens sammensætning med hensyn til grupper af praktikpladssøgende mv.

Undervisningsministeriet sender et spørgeskema til skolerne, hvis indhold forinden er drøftet med REU.

Når resultatet foreligger beslutter ministeriet efter indstilling fra REU, hvordan forslaget gennemføres juridisk, økonomisk og administrativt, herunder med hensyn til indførelse af styrkede rettigheder og pligter for de praktikpladssøgende og skolerne.

Effekt/konsekvenser

Indsnævring af søgekøens størrelse til en gruppe af elever, som er aktivt praktikpladssøgende og som reelt lever op til EMMA-kriterierne. Det må forventes, at antallet af praktikpladssøgende elever reduceres på kort sigt, da nogle elever formentlig ikke vil udnytte deres uddannelsesmulighed aktivt. På længere sigt, når reformen af erhvervsuddannelserne er fuldt implementeret, forventes det, at erhvervsuddannelserne vil tiltrække flere kvalificerede elever, som praktikvirksomhederne vil ansætte som elever og som fremmer virksomhedernes oprettelse af praktikpladser.

Økonomi

Til udarbejdelse af analyse og udvikling af administrative værktøjer til opfølgningen på eleverne i søgekøen afsættes i 2015 12,5 mio. kr. i tilskud til praktikcentre svarende til ¼ årsværk ekstra pr. praktikcenter.

Heraf afsættes 4 mio. kr. årligt i 2014 og 2015 til praktikcentrenes samtaler med eleverne i forbindelse med den kvalitative undersøgelse. Endvidere afsættes 3 mio. kr. årligt til opgaven om at sikre, at der følges op på, at alle elever reelt står i køen.

Midlerne afsat til administrationen af den ekstra opfølgning på elever i søgekøen sammenlagt med midlerne afsat til ansættelse af ekstra praktikpladskonsulenter svarer til ansættelse af et ekstra årsværk pr. praktikcenter i 2015.